

XVII. konference o historii advokacie – tentokrát virtuální

Dne 12. listopadu 2021 se odehrála již sedmnáctá konference o historii advokacie, letos pořádaná Fakultou právnickou Západočeské univerzity v Plzni ve spolupráci s Českou advokátní komorou. Ač byla konference do poslední chvíle připravovaná v prezenční formě, byla nakonec pod vlivem vývoje pandemické situace přesunuta do virtuálního prostředí. Čtyřicet účastníků se tak mohlo setkat pouze online a za využití platformy Google Meet ve svých domovech či na svých pracovištích vysechnout dvanáct příspěvků prezentovaných jedenácti přednášejícími z českých zemí, Slovenska a Polska.

Konferenci svými úvodními slovy otevřeli děkan Fakulty právnické Západočeské univerzity v Plzni JUDr. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D., který se také ujal moderování konference, a emeritní předseda Sekce pro historii advokacie České advokátní komory JUDr. Petr Poledník. Jako první vystoupila Mgr. Viktória Hellenbárt, která navázala na svá vystoupení na minulých konferencích a představila ve svém příspěvku „Nad knihou Lajosa Králíka: Advokátsky stav – francúzska advokácia ako vzor pre budovanie modernej advokácie v Uhorsku“ další kapitolu z knihy budapešťského advokáta zaměřenou na vývoj francouzské advokacie od středověku a na jejím základě mimo jiné komentovala aktuální vývoj v oblasti právní úpravy slovenské advokacie, kde současná ministryně spravedlnosti Mgr. Mária Kolíková usiluje o zrušení povinného členství ve Slovenské advokátní komoře. Mgr. Lukáš Malý pak ve svém příspěvku „Advokacie a justice ve viktoriánské literatúre“ nastínil reflexi soudobé právní praxe a nazírání na advokáty, potažmo právníky, na základě děl literárních velikánů Charlese Dickensa, Williama Thackeraye, Oscara Wilde a Arthura Conana Doylea. Varšavská advokátká Ewa Stawicka v příspěvku „Časopis polské advokacie PALESTRA – 110 let historie“ představila výbornou češtinou složitý historický vývoj časopisu, v čele jehož redakční rady stojí, který v mnohém kopíruje složitý vývoj moderního Polska. Jako další vystoupil JUDr. Peter Kerecman, PhD., s příspěvkem „Odvaha a dilema advokátov proti civilním vodcom Slovenského národného povstania“ ve kterém připomněl velkou statečnost advokátů (i soudců) vystupujících v řízení proti na základě německého ultimata obžalovaným civilním vůdcům SNP a detailně představil průběh velmi zajímavého Němců obtížně manipulovaného procesu. Počátkum slovenské právní

vědy, zejména pak zajímavé osobnosti prvního děkana bratislavské právnické fakulty Augustínovi Ráthovi, se v příspěvku „Začiatky pestovania slovenskej právnej vedy“ věnoval doc. JUDr. Jozef Vozár, CSc.

Po krátké přestávce na oběd na něj – chronologicky – navázala doc. JUDr. Mgr. Martina Gajdošová, PhD., s příspěvkem „Migrácia medzi advokáciou a notárstvom na Slovensku po vzniku Československej republiky“, ve kterém prezentovala zajímavou problematiku přechodu advokátů mezi notáře, a naopak notářů mezi advokáty na základě prozatím dílčích výsledků archivního výzkumu realizovaného na západním Slovensku. Mezi prvorepublikovými notáři zůstali účastníci konference ještě s JUDr. PhDr. Stanislavem Balíkem, Ph.D., který se ve svém příspěvku „Aféra notáře na scesti jako podnět k úvahám o zrušení notářství v prvej Československej republice“ detailně věnoval osudům notáře JUDr. Hugo Patsche. Ten zpronevřel velký obnos peněz a následně spáchal sebevraždu. Hojně medializovaný případ vedl i k úvahám o omezení pravomocí notářů, které však nakonec nebylo realizováno. Posléze vystoupil mimo program JUDr. Lubomír Činka se shrnutím příspěvku o vybraných historických soudních budovách, který měl připraven pro původně plánovanou prezenční podobu konference, včetně projekce starých pohlednic a současných fotografií, a který přímo navazuje na jeho vystoupení na předchozích konferencích. Jeho jádrem měla být prezentace obrazové dokumentace mimo jiné soudů v Novém Jičíně, v Českém Těšíně a v Libavé, o kterou byli účastníci v důsledku online formy ochuzeni. JUDr. Rudolf Manik, PhD., MBA, MHA, ve svém příspěvku „Advokáti v radoch diplomatov Slovenska z rokov 1939–1945“ připomenul osmnáct slovenských diplomatů, mezi kterými vyniká Ján Spišiak, který se proslavil svým působením v Maďarsku v letech 1940 až 1944, během kterého poskytl pomoc tisícům Židů a Poláků. Mgr. Jan Kober, LL.M., ve svém příspěvku „Nesnadná cesta a široká perspektiva: k prvorepublikovému životu advokátky Marie Mikulové“ představil dosavadní výsledky svého bádání o osudech zajímavé a pozapomenuté osobnosti, autorky publikace Žena v právním rádě československém. Na konci konference vystoupil se dvěma příspěvky JUDr. Ing. Štěpán Hubička. V prvním, nazvaném „Kam až mohla dohnat předepsaná doba a způsob právní praxe prvore-

publikového kandidáta advokacie“, věnoval pozornost nezdařenému pokusu koncipienta Ludvíka Dukáta o obejití povinné bezplatné soudní praxe v roce 1926. Ve druhém, nazvaném „Lví podíl prvorepublikového karlínského advokáta na vzniku hry Voskovce a Weričha s názvem Osel a stín, a jeho zapojení do filmového průmyslu“ se pak věnoval osobě JUDr. Karla Schönbauma. V důsledku technických problémů pak bohužel nezazněl anoncovaný příspěvek JUDr. Mgr. Vendulky Valentové, Ph.D., „Advokáti ve funkci purkmistrů a starostů města Plzně v období let 1850–1945“.

Ač pouze ve virtuálním prostoru, a tedy ochuzena o kuloární diskuse, přesto se i sedmnáctá konference o historii advokacie povedla a účastníci se odpojovali s pocitem příjemně stráveného času v přátelském prostředí, ve kterém se dozvěděli mnoho nových informací z oblasti svého zájmu. Všichni se již těší na osmnáctý, snad opět plně kontaktní ročník.

*JUDr. Vilém Knoll, Ph.D.
Fakulta právnická, Západočeská univerzita v Plzni*